

7/3467
5133

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2016-610.01-E.227/2078/7140
Konu : Yazılı soru önergesi

18. / 10 / 2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 29/03/2016 tarihli ve 43452547-120.07-(7/3467)-26966 sayılı yazı,
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü ifadeli, 07/04/2016 tarihli ve 31853594-610-2-819-1257 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde Başbakanlığa gönderilen ve ilgi (b) yazı ile Bakanlığımızca cevaplandırılması tensip olunan, Bursa Milletvekili Ceyhun İrgil tarafından Sayın Başbakan'a yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/3467 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Bekir BOZDAĞ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2016-610.01-E.227/2327/7925
Konu : Yazılı soru önergesi

18. /10. /2016

Sayın Ceyhun İRGİL
Bursa Milletvekili
TBMM

Sayın Başbakan'a yöneltilip Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılması tensip olunan 7/3467 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi İhlallerinin Önlenmesine İlişkin Eylem Planı" 24/02/2014 tarihinde Bakanlar Kurulu kararıyla kabul edilmiş ve 01/03/2014 tarihli ve 28928 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır. Eylem Planı 14 ana amaçtan oluşmaktadır. Bu amaçların gerçekleştirilmesi için 46 hedef belirlenmiş olup, söz konusu hedeflere ulaşılması maksadıyla yapılacak 128 adet faaliyet de her bir hedefin altında ayrı olarak açıklanmıştır.

1 Mart 2014 - 1 Mart 2015 Raporlama Döneminde; Eylem Planında yer alan hedefler ve faaliyetler hakkında sorumlu olan birimlere Eylem Planı gönderilerek, ilgili birimlerden kaydedilen gelişmelerin iletilmesi talep edilmiştir. İlgili birimlerden Eylül 2014 ve Mart 2015 dönemlerinde, kaydedilen gelişme ve atılan adımlara ilişkin bildirimler yapılmış ve Eylem Planının uygulanması ve sorumlu birimlerce iletilen faaliyetlerinin değerlendirilmesi amacıyla 12/02/2015 ve 19/02/2015 tarihinde Bakanlığımız İnsan Hakları Daire Başkanlığında toplantılar düzenlenmiştir. Gelen bilgilerin değerlendirilmesi sonucu ilk bir yıllık döneme ilişkin olarak 30/04/2015 tarihinde Başbakanlığa sunulan Uygulama Raporu ayrıca tüm Bakanlığımız birimlerine de gönderilmiş, Eylem Planının 2. yıllık dönemine ilişkin Uygulama Raporu ise 03/06/2016 tarihinde Başbakanlığa sunulmuştur.

II- İnsan Hakları Eylem Planının 12 numaralı başlığı altında yer alan "Toplanma ve Örgütlenme Özgürlüğünün Önündeki Engellerin Ortadan Kaldırılması" amacı altında 4 hedef yer almaktadır. Bu hedefler; "Siyasi partilerin kapatılmasına ilişkin hükümlerin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarında belirlenen standartlar ile uyumlu hale getirilmesi", "Şiddete teşvik amaçlı olmayan ya da içeriğinde şiddet unsuru barındırmayan toplantı ve gösteri yürüyüşlerine müdahale edilmesi ve yaptırım uygulanmasının önüne geçilmesi", "Kamu görevlilerinin sendikal faaliyetlere katılma hakkının önündeki engellerin kaldırılması" ve "Kuruluş aşamasında vakfın amacına ilişkin vakıf senedindeki eksikliklerin giderilebilmesinin sağlanması" olarak sıralandırılmıştır. Hedeflerin gerçekleştirilebilmesi amacıyla;

A) "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun AIHM içtihatlarında belirlenen standartlar doğrultusunda gözden geçirilmesi" faaliyetine ilişkin olarak;

1- 6529 sayılı Temel Hak ve Hürriyetlerin Geliştirilmesi Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla;

a) 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun "Toplantı ve gösteri

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

yürüyüşü yer ve güzergâhı" kenar başlıklı 6. maddesinde yapılan değişiklik; il ve ilçelerde toplantı ve gösteri yürüyüşü yer ve güzergâhının, kamu düzenini ve genel asayişini bozmayacak ve vatandaşların günlük yaşamını zorlaştırmayacak şekilde ve 22. maddenin birinci fıkrasında sayılan sınırlamalara uyulması kaydıyla Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan siyasi partilerin il ve ilçe temsilcileri ile güzergâhın geçeceği ilçe ve il belediye başkanlarının, en çok üyeye sahip üç sendikanın ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının il ve ilçe temsilcilerinin görüşleri alınarak mahallin en büyük mülki amiri tarafından belirleneceği, il ve ilçenin büyüklüğü, gelişmişliği ve yerleşim özellikleri dikkate alınarak birden fazla toplantı ve gösteri yürüyüşü yer ve güzergâhı belirlenebileceği, belirlenen toplantı ve gösteri yürüyüşü yer ve güzergâhının yerel gazeteler ile valilik ve kaymakamlık internet sitelerinden ilan edilerek halka duyurulacağı, toplantı ve gösteri yürüyüşleri yer ve güzergâhı hakkında sonradan yapılacak değişikliklerin de aynı yöntemle yapılacağı, bu değişikliklerin duyurudan on beş gün sonra geçerli olacağı, birden fazla toplantı ve gösteri yürüyüşü yer ve güzergâhının belirlendiği il ve ilçelerde düzenleme kurulunun, kamu düzenini ve genel asayişini bozmayacak ve vatandaşların günlük yaşamını zorlaştırmayacak şekilde belirlenen yer ve güzergâhlardan birisini tercih edebileceği hüküm altına alınmıştır.

b) 2911 sayılı Kanunun "Toplantı ve gösteri yürüyüşü zamanı" kenar başlıklı 7. maddesinde yapılan değişiklik, açık yerlerdeki toplantılar ile yürüyüşlerin güneş batmadan önce dağılacak şekilde, kapalı yerlerdeki toplantıların ise saat 24.00'e kadar yapılabileceğine yer verilmiştir.

c) 2911 sayılı Kanunun "Toplantının yapılması" kenar başlıklı 11. maddesinde yer alan tutanak, ses ve görüntü kaydı, 12. maddesinde yer alan düzenleme kurulunun görev ve sorumlulukları, 23. maddesinde yer alan kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşleri ile 24. maddesinde yer alan toplantı veya gösteri yürüyüşünün dağıtılması ile ilgili değişiklikler yapılmıştır.

2- 11/02/2016 tarihinde Bakanlığımızda gerçekleştirilen ve Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, HSYK, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı yetkililerinin katıldığı toplantıda 2911 sayılı Kanuna ilişkin uygulamada ortaya çıkan sorunların tespiti için değerlendirmeler yapılmış olup, bu kapsamda bir çalışma grubunun oluşturulması öngörülmüştür.

3- Öte yandan, Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından ateşli silah ve gaz fişekleri ile ilgili yürürlükteki genelgelerin bir araya getirilmesine ilişkin yönerge çalışmaları yürütülmektedir.

B) "4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 107 inci maddesinin AİHM içtihatlarında belirlenen standartlar doğrultusunda gözden geçirilerek vakfın amacına ilişkin vakıf senedindeki eksikliklerin sonradan ikmal edilebilmesine imkân sağlayacak gerekli değişikliklerin yapılması" faaliyetine ilişkin çalışmalar halen devam etmektedir.

III- A) AİHM'in Ülkemiz hakkında vermiş olduğu ihlâl kararları, yeni kararlar olmayıp 1994 yılından bu yana verilen ve biriken kararlardan oluşmaktadır. Herhangi bir uygulamanın AİHM'e götürülebilmesi için iç hukuk yollarının tamamının tüketilmesi gerektiği ve AİHM'in kendisine yapılan bir başvuru hakkında ortalama 5 yıl sonra karar verebildiği dikkate alındığında, bugün verilen bir ihlâl kararının konusunu, yaklaşık on yıl önce ortaya konulan bir uygulama oluşturmaktadır. Yapılan yargı reformları da yürürlüğe

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

girdikleri tarihten itibaren yürütülecek uygulamaları etkileyeceğinden, gelecekte yaşanacak insan hakkı ihlallerinin azalması, bugün yapılan bu çalışmaların başarısını ortaya koyacaktır.

B) AİHM'e yapılan bir başvuru, AİHM tarafından Ülkemize iletildiği zaman bilgi sahibi olunmaktadır. Başvuruların, AİHM tarafından Ülkemize iletilmesi, yapıldığı yıla göre değil, kendi kurduğu sistem çerçevesinde ele alma sırasına göre gerçekleştirilmektedir. Bu nedenle, AİHM'e hangi yılda kaç başvuru yapıldığı, ancak AİHM tarafından yapılacak bir istatistik çalışma sonucunda öğrenilebilecek bir konudur.

C) AİHM'nin resmi internet sayfasından alınan bilgilere göre; 1959 ilâ 2015 yılları arasını kapsayan dönem için açıklanan verilerden; toplanma ve örgütlenme özgürlüğüne ilişkin Ülkemizle ilgili AİHM tarafından toplam 70 karar verilmiş olup, son yıllara ilişkin olarak 2014 yılında 3, 2015 yılında 7 karar verilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Bekir BOZDAĞ
Bakan